

Nr 71

LANDSKAPSLAG

om studiestöd

Föredragen för Republikens President den 8 juni 2006

Utfärdad i Mariehamn den 22 juni 2006

I enlighet med lagtingets beslut¹ föreskrivs²: trots att de förutsättningar som anges i 2 mom. inte är uppfyllda.

1 kap.
Allmänna stadganden

1 §
Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om på vilka grunder Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet skall bevilja stöd för studerande efter avslutad läroplikt.

Om inte annat följer av bestämmelserna i denna lag har den som skall bedriva studier vilka varar längre tid än 13 veckor rätt till studiestöd på de grunder som anges i denna paragraf. Rätt till studiestöd i enlighet med denna lag har den som är stadigvarande bosatt i landskapet och kan härleda en rätt till studiestöd ur EG-rätten, avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer. Beträffande medborgare från andra länder kan studiestöd beviljas om sökanden fått permanent uppehållstillstånd eller kontinuerligt uppehållstillstånd i Finland och sökanden har varaktig bosättning i landskapet. Andra personer har rätt till studiestöd efter att under minst de två år som föregår inledandet av studierna ha varit bosatta i landskapet för annat ändamål än studier.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kan av särskilda skäl bevilja studiestöd

2 §
Definitioner

Med **stadigvarande bosättningsort** avses den ort där en studiestödssökande under minst 185 dagar varje år bor till följd av personlig och yrkesmässig anknytning. Den som har personlig och yrkesmässig anknytning till två eller flera orter anses ha stadigvarande bosättningsort på den ort dit denne regelbundet återvänder och anses ha störst personlig anknytning till. Den stadigvarande bosättningsorten ändras inte för den som bor på annan ort huvudsakligen på grund av studier.

Med **läså** avses den tid som börjar den 1 augusti och slutar den 31 juli följande år.

Med **termin** avses hösttermin eller vårtermin, varvid höstterminen börjar den 1 augusti och slutar den 31 december och vårterminen börjar den 1 januari och slutar den 31 juli.

Med **stödmånad** avses en månad under vilken studeranden får studiepenning eller vuxenstudiepenning.

Med **högskolor** avses Högskolan på Åland och därmed jämförbara utbildningsinstitutioner samt universitet.

Med **andra läroanstalter** avses skolor på gymnasialstadienivå, yrkespedagogiska lärarhögskolor, folkhögskolor, medborgarinstitut och sommaruniversitet samt andra motsvarande läroanstalter under offentlig insyn.

¹ Lr framst. nr 11/2005-2006
Ku bet. nr 2/2005-2006

² Rådets direktiv 2004/38/EG, EGT L 158, 30.4.2004, s. 77, EGT L 229, 29.6.2004, s. 35.
Rådets direktiv 2003/109/EG, EGT L 16, 23.1.2004, s. 44

Med **kreditinstitut** avses penninginrättningar, fonder, sammanslutningar och andra inrättningar vilkas verksamhet omfattar beviljande av lån mot borgen.

Med **studievecka** avses studier inom ett utbildningsprogram som normalt omfattar en studieinsats på 40 arbetstimmar för uppnående av de fastställda målen.

Med **studiepoäng** avses ECTS-poäng inom högskoleutbildningen. En studievecka motsvaras inom högskoleutbildningen av en och en halv studiepoäng.

Med **studier som huvudsyssla** avses

a) att studier sker på heltid eller deltid inom ramen för ett utbildningsprogram den studerande antagits till eller

b) att studier sker inom ramen för avläggandet av en högskoleexamen den studerande har studierätt till och att studierna omfattar minst 15 studiepoäng per termin eller sker i en sådan studietakt som motsvarar minst 15 studiepoäng per termin.

Med **högre högskoleexamen** avses en examen för vilken fordras minst 240 studiepoäng eller som anses motsvara minst 240 studiepoäng.

Med **heltidsstudier** avses

a) att studier sker inom ramen för ett utbildningsprogram den studerande antagits till eller

b) att studier sker inom ramen för avläggandet av en högskoleexamen den studerande har studierätt till och att studierna sker i en normal studietakt eller att studier sker i en studietakt som är likvärdig med minst 22,5 studiepoäng per termin.

Med **deltidsstudier** avses

a) att studier sker inom ramen för ett utbildningsprogram den studerande antagits till i en studietakt som är likvärdig med minst 10 studieveckor och högst 14 studieveckor per termin eller

b) att studier sker inom ramen för avläggandet av en högskoleexamen den studerande har studierätt till och att studierna sker i en studietakt som är likvärdig med minst 15 studiepoäng och högst 21 studiepoäng per termin.

Med **studietakt** avses att studierna omfattar en viss mängd studier inom en viss tid. Med normal studietakt avses för en heltidsstuderande, som studerar inom ramen för ett utbildningsprogram den studerande antagits till eller inom ramen för avläggandet av en högskoleexamen den studerande har studierätt till, att studierna omfattar i genomsnitt minst 44 studiepoäng per läsår.

3 §

Studier som berättigar till studiestöd

De allmänna villkoren för rätt till studiestöd

är att den studerande har antagits till en högskola eller annan läroanstalt, bedriver studier som huvudsyssla, har framgång i studierna samt behöver ekonomiskt stöd. Närmare bestämmelser om behovet av ekonomiskt stöd finns i 3 kap.

4 §

Högskolestuderandes studieprestation

Den som avklarat minst 22 studiepoäng per termin eller 44 studiepoäng per läsår är berättigad till fortsatt studiestöd för heltidsstudier.

Den som avklarat minst 12 studiepoäng per termin eller 24,5 studiepoäng per läsår är berättigad till fortsatt studiestöd för deltidstudier.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kan av särskilda skäl bevilja studiestöd till den som inte uppfyller de krav på studieprestationer som avses i denna paragraf.

5 §

Tidsbegränsningar

Studiestöd beviljas för den tid den studerande bedriver studier och för högst den normala utbildningstiden, varvid den normala utbildningstiden för högskolestudier skall anses vara högst 55 månader. Om särskilda skäl finns kan stöd för ytterligare högst ett studieår beviljas.

Förlängd tid kan beviljas om studier på heltid under högst ett läsår är en förutsättning för avläggande av examen.

Möjlighet till förlängning från 55 månader med ytterligare högst 15 månader finns även vid dubbelexamen, extra krävande examen eller påbyggnadsexamen.

Närmare bestämmelser om maximitiden för studiestöd för högre högskoleexamina ges i landskapsförordning.

Vuxenstudiepenning för avläggande av vetenskaplig påbyggnadsexamen kan beviljas för högst 12 månader. Vuxenstudiepenning kan beviljas för högst 18 månader.

Studiestöd beviljas inte för en kortare period än 13 veckor.

2 kap.

Studiestödsförmåner

6 §

Studiestödsförmåner

På de villkor som stadgas i denna lag beviljas studiestöd i form av

- studiepenning eller vuxenstudiepenning,
- särskilt studietillägg,
- bostadstillägg,
- försörjartillägg samt
- landskapsborgen för studielån.

Studiepenning och vuxenstudiepenning kan inte utbetalas samtidigt.

7 §

Studiepenning

Rätt till studiepenning har en studerande som enligt 1 kap. kan beviljas studiestöd enligt denna lag och som inte är berättigad till barnbidrag i enlighet med landskapslagen (1994:48) om tillämpning i landskapet Åland av barnbidragslagen.

8 §

Studiepenningens fastställande och belopp

Studiepenningen fastställs för en viss studerande med beaktande av dennes ålder, boendeform, studieform och studietakt.

Med beaktande av ålder, boendeform och studieform indelas de studerande i följande kategorier:

Kategori 1	Studerande som fyllt 18 år, studerar i högskola och bor självständigt.
Kategori 2	Studerande som fyllt 18 år, inte studerar i högskola och bor självständigt.
Kategori 3	Studerande som fyllt 18 år, studerar i högskola och bor hos föräldrarna.
Kategori 4	Studerande som fyllt 18 år, inte studerar i högskola och bor hos föräldrarna.
Kategori 5	Studerande som fyllt 17 men inte 18 år.

Med beaktande av studietakt indelas de studerande i följande kategorier:

Kategori A	Studerande som bedriver heltidsstudier
Kategori B	Studerande som bedriver deltidstudier

Till de studerande som avses ovan utbetalas studiepenning per månad med de eurobelopp som anges i följande tabell:

kategori	A	B
	Heltidsstudier	Deltidsstudier
1	266	133
2	220	110
3	214	107
4	170	85
5	105	52,50

Studiepenningen för studerande som inte studerar vid högskola kan höjas till högst samma belopp som för studerande vid högskola, om vid skolan saknas väsentliga studiesociala förmåner.

Studiepenningen för studerande som fyllt 17 men inte 18 år och som inte studerar vid högskola kan höjas med 50 euro för heltidsstuderande och 25 euro för deltidstuderande som har en restid som under normala förhållanden sammantaget tur och retur är längre än två timmar från föräldrahemmet till skolan, om den studerande har kostnader för en bostad på studieorten.

9 §

Vuxenstudiepenning

Rätt till vuxenstudiepenning har en studerande i åldern 30-59 år som saknar grundläggande yrkesutbildning eller som inte under en femårsperiod omedelbart innan studierna inleds har genomgått en över fyra månader lång utbildning för vilken studiestöd har beviljats.

Den som har avlagt högre högskoleexamen eller därmedjämförbar examen har inte rätt till vuxenstudiepenning för avläggandet av en andra högre högskoleexamen.

Rätten till vuxenstudiepenning börjar vid ingången av den månad då de i 1 mom. nämnda åldersvillkoren uppfylls.

10 §

Vuxenstudiepenningens fastställande

Vuxenstudiepenning utbetalas med 25 procent av den genomsnittliga bruttomånadsinkomsten omedelbart innan studierna inleds, dock lägst med 266 euro per månad och högst med 591 euro per månad. När vuxenstudiepenningens belopp fastställs skall dessutom beaktas den studietakt i vilken studierna avses bli bedrivna varvid beloppet utbetalas uppräknat till helt eurobelopp enligt följande:

a) med fullt belopp om studierna sker på heltid eller om studierna är likvärdiga med minst 22,5 studiepoäng per termin vid högskolestudier eller med minst 15 studieveckor per termin för andra läroanstalter och

b) med 50 procent av fullt belopp om studierna är likvärdiga med minst 15 och högst 21 studiepoäng per termin vid högskolestudier eller med minst 10 och högst 14 studieveckor per termin för andra läroanstalter.

11 §

Särskilt studietillägg

Den som är berättigad till studiestöd i enlighet med denna lag kan dessutom av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten be-

viljas särskilt studietillägg av arbetsmarknadspolitiska skäl.

12 §

Närmare bestämmelser om särskilt studietillägg

Särskilt studietillägg utbetalas under längst två år med högst 312 euro per månad.

Särskilt studietillägg kan utbetalas till en studerande som

a) uppfyller kraven för att erhålla vuxenstudiepenning,

b) är i behov av ett förstärkt studiestöd för att genomgå utbildning,

c) varit arbetslös lång tid och som

d) inte är berättigad till en annan ekonomisk förmån som anses vara likvärdig med det särskilda studietillägget.

13 §

Bostadstillägg

En studerande är berättigad till bostadstillägg om han eller hon studerar vid högskola, har fyllt 18 år eller har en restid som under normala förhållanden sammantaget tur och retur är längre än två timmar från föräldrahemmet till skolan om han eller hon har kostnader för hyresbostad, bostadsrättsbostad eller ägarbostad och denna bostad inte är personens föräldrahem.

Berättigad till bostadstillägg är inte en studerande som delar bostad med eget eller sin makes barn. Utan hinder av detta kan ändå en studerande beviljas bostadstillägg för en sådan bostad som hyrts på samma hyresvillkor som i 1 mom. på grund av studier och som är belägen på annan ort än familjens stadigvarande bostad. Med make jämställs en person som den studerande bor tillsammans med under äkten-skapsliknande förhållanden.

Den som studerar utomlands beviljas bostadstillägg på samma villkor som den som studerar på Åland och i riket. Den som studerar utomlands har dock rätt till bostadstillägg utan hinder av vad som bestäms i 2 mom.

14 §

Bostadstilläggets belopp

Bostadstillägg utbetalas med 80 procent av en studerandes hyreskostnad, dock högst med 201 euro per månad.

15 §

Försörjartillägg

Rätt till försörjartillägg har en studerande som har minderårigt barn. En person som inte fyllt 18 år och bor hos vårdnadshavare anses

vara minderårig enligt bestämmelsen. Stödet utbetalas till en studerande vårdnadshavare och utgår som ett belopp per barn.

16 §

Försörjartilläggets belopp

Försörjartillägg utbetalas med 64 euro per månad till studerande vårdnadshavare.

17 §

Landskapsborgen för studielån

Rätt till landskapsborgen för studielån har en studerande som har antagits till studier och bedriver studier på det sätt som nämns i 4 §.

Det krävs särskilda skäl för att landskapsborgen skall beviljas

a) en studerande vars studielån indrivs av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten på grundval av borgensansvar eller

b) en studerande med betalningsstörning som registrerats i ett sådant kreditupplysningsregister som avses i 20 § personuppgiftslagen (FFS 523/1999), utom i fall med mindre betalningsstörningar eller i fall då skulder som föranlett anteckningen har betalats.

18 §

Belopp för studielån med landskapsborgen

Landskapsborgen för studielån till studerande som fyllt 18 år är 360 euro per månad.

Landskapsborgen för studielån till studerande som inte fyllt 18 år är 170 euro per månad.

Studerande som studerar vid en skola med terminsavgifter kan få borgensbeloppet höjt med terminsavgiftens belopp, dock sammanlagt högst till 850 euro per månad.

3 kap.

Ekonomisk behovsprövning

19 §

Inkomstens inverkan på studiestödet

När behovet av ekonomiskt stöd prövas beaktas den sökandes samt dennes föräldrars inkomster. Föräldrainkomster beaktas dock inte om sökanden vid studiestödets beviljande är fyllda 18 år eller har fullföljt gymnasialstadiet-utbildning.

20 §

Extra tillägg för studerande under 18 år

Om en studiestödssökande är under 18 år skall, när behovet av ekonomiskt stöd prövas, sökandens föräldrars senast fastställda nettoförvärs- och nettokapitalinkomster beaktas. Sökandens föräldrars inkomster beaktas inte

för den del av studiepenningen som understiger 105 euro för heltidsstudier och 52,50 euro för deltidstudier.

Om den studerandes föräldrars sammanlagda inkomster är låga kan den studerande för heltidsstudier erhålla ett extra tillägg. Tillägget uppgår till 65 euro per månad om föräldrarnas sammanlagda inkomst är mindre än 29.000 euro per år och 43 euro per månad om den sammanlagda inkomsten är mindre än 35.000 euro per år. För deltidstudier är beloppen i stället 32,50 euro respektive 21,50 euro.

Om det utöver den studerande finns hemmarörande barn som inte fyllt 18 år skall den inkomstgräns som avses i 2 mom. höjas med 3.370 euro per barn.

21 §

Studerandens egna inkomsters inverkan på studiestödet

När behovet av ekonomiskt stöd prövas skall sökandens egna inkomster beaktas.

En heltidsstudierande är berättigad till studiestöd om dennes skattepliktiga inkomst är högst 760 euro i genomsnitt per stödmånad. En deltidstudierande är berättigad till studiestöd om dennes skattepliktiga inkomst är högst 1.100 euro i genomsnitt per stödmånad. Med skattepliktig inkomst avses här förvärvs- och kapitalinkomst. När det gäller beräkningen av den genomsnittliga förvärvsinkomsten beaktas endast den inkomst den studerande har under stödmånaderna. När det gäller beräkningen av den genomsnittliga kapitalinkomsten beaktas den inkomst som den studerande har under hela året.

Inkomstgränserna enligt 2 mom. skall inte beaktas när behovet av ekonomiskt stöd prövas i fråga om läroavtalsutbildning.

22 §

Beaktande av vissa förmåner

Studiepenningens belopp kan sänkas om en studerande från läroanstalten eller på grund av studierna eller arbete som utförs i samband med dem får lön, dagpenning, ett stipendium avsett för att trygga utkomsten eller annat ekonomiskt stöd som motsvarar studiepenningen.

Studiepenning beviljas inte om en studerande under en stödmånad får prakticklön som överstiger 760 euro.

Studiestöd för läroavtalsutbildning beviljas inte sökande som under den tid han eller hon deltar i den teoretiska undervisningen lyfter lön eller motsvarande ersättning.

Studiepenning beviljas inte eller kan bestämmas till ett lägre belopp om en studerande med stöd av lag är berättigad till en ekonomisk

förmån som direkt syftar till att betala levnadskostnaderna under studietiden, såsom någon av följande förmåner:

- a) ålderspension, förtida ålderspension eller individuell förtidspension,
- b) pension på grund av full arbetsförmåga eller invaliditetspension,
- c) arbetslöshetspension,
- d) generationsväxlingspension eller avträdelsetersättning till lantbruksföretagare,
- e) rehabiliteringsstöd för samma utbildning,
- f) arbetslöshetsdagpenning,
- g) arbetsmarknadsstöd,
- h) utbildning med stöd av landskapslagen (1988:39) om sysselsättningsfrämjande vuxenutbildning eller
- i) alterneringsersättning.

Studiepenning beviljas inte om en studerande fullgör beväringstjänst eller civiltjänst, avtjänar fängelsestraff och studerar i anstalten eller får studiestöd från ett annat land.

4 kap.

Ansökan, betalning och återkrav

23 §

Ansökan om och beviljande av studiestöd

Ansökan om studiestöd görs hos arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten. Sökanden skall lämna de uppgifter arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten inbegär.

Den studerande skall meddela arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten alla förändringar som påverkar studiestödet.

Studiestöd beviljas för högst ett studieår i sänder.

Studiestöd beviljas tidigast från ingången av den månad då ansökan inlämnats.

24 §

Komplettering av ansökan

På arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens skriftliga begäran om komplettering skall ansökan kompletteras senast inom den termin ansökan gäller. Om tiden efter det att komplettering begärdes och fram till terminens slut omfattar mindre än två månader skall komplettering ske senast inom två månader efter begäran därom. För ansökan som kompletteras efter dessa tidsfrister betalas inte studiestöd.

25 §

Utbetalning

Studiestöd beviljas normalt för högst nio månader per läsår. Studiestöd kan beviljas för längre tid än nio månader per läsår om

studierna bedrivs på ett sätt som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten bestämmer.

Studiestöd som betalas av landskapets medel skall utbetalas senast den fjärde dagen i varje månad för vilken den studerande är studiestödsberättigad.

Studiestöd för en läroavtalsutbildning utbetalas i form av ett engångsbelopp per termin på basen av det sammanlagda antalet studieveckor teoretisk undervisning under terminen. Studiestödet utbetalas senast den fjärde dagen efter det att den första perioden av den teoretiska undervisningen för terminen påbörjats.

26 §

Grund för att inte bevilja studiestöd

Studiestöd kan helt eller delvis förvägras den som tidigare avsiktligt har lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter eller avsiktligt underlåtit att lämna riktiga uppgifter och därvid orsakat att studiestöd har betalats utan grund eller på felaktiga grunder.

Studiestöd kan helt eller delvis förvägras den vars tidigare studielån på grund av borgensansvar erlagts ur landskapets medel och återkrävts på åtgärd av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten.

27 §

Återkrav

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kan återkalla beslut om beviljande av studiestöd eller återkräva studiepenning, vuxenstudiepenning, särskilt studietillägg, bostadstillägg eller försörjartillägg om stödet felaktigt utbetalats eller på felaktiga grunder beviljats på grund av att den sökande uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte är ringa lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter väsentliga för beräkning av studiestödet eller på grund av annan jämförbar väsentlig omständighet.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kan helt eller delvis återkalla eller återkräva studiepenning, vuxenstudiepenning, särskilt studietillägg, bostadstillägg eller försörjartillägg om stödet felaktigt utbetalats eller på felaktiga grunder beviljats på grund av att den sökande uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte är ringa lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter väsentliga för beräkning av studiestödet eller på grund av annan jämförbar väsentlig omständighet.

Ett belopp som skall återkrävas kan avdras från studiestöd som senare beviljas mottagaren av stödet.

28 §

Preskription av fordringar

Beslut om återkrav av en förmån som betalats skall fattas inom fem år räknat från utbetalningsdagen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionstiden avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 §§ lagen om preskription av skulder (FFS 728/2003). Från detta avbrytande av preskriptionen börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

5 kap.

Landskapsborgen för studielån

29 §

Lyftande av studielån mot landskapsborgen

Landskapsborgen för studielån beviljas för högst ett läsår i sänder. Beslutet kan dock gälla landskapsborgen för juni och juli månad det föregående läsåret. Landskapsborgen för studielåns sammanlagda belopp höjs för varje termin en studerande får studiestöd med det tillägg på studielånet som beviljas av kreditinstitutet för betalning av under läsåret förfallen ränta på studielånet.

Studielån ges mot skuldebrev som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har godkänt. För studier kan beviljas ett studielån vars belopp ökas med en beviljad ny studielånerat.

Studielånet skall lyftas under det läsår för vilket landskapsborgen har beviljats. Om tiden efter det beslutet om borgen gavs och fram till läsårets slut omfattar mindre än två månader skall studielånet lyftas senast inom två månader efter det beslutet om borgen gavs. Då beslutet omfattar landskapsborgen för juni eller juli månad före läsåret, får lånet lyftas redan under dessa månader.

Högskolestuderande kan lyfta lånebelopp i två rater enligt följande:

- a) höstterminens lånerat kan lyftas tidigast då läsårets studiestödsperiod börjar,
- b) vårterminens lånerat kan lyftas tidigast den 1 januari.

Studerande på andra läroanstalter kan lyfta lånebelopp i fyra rater enligt följande:

- a) låneraten för augusti-oktober kan lyftas tidigast då läsårets studiestödsperiod börjar,
- b) låneraten för november-december kan lyftas tidigast den 1 november,
- c) låneraten för januari-februari kan lyftas

tidigast den 1 januari,

d) låneraten för mars-juli kan lyftas tidigast den 1 mars.

Outtagna lånerater kan lyftas senare under innevarande läsår, dock senast den 31 juli.

Lånerater kan inte lyftas efter det att studierna slutförts eller avbrutits. Innan en studerande lyfter en ny rat av studielånet skall kreditinstitutet hos arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kontrollera att landskapsborgen är giltig.

30 §

Innehållet i landskapsborgen

Landskapsborgen ställs som proprieborgen för hela det nominella beloppet av ett studielån som ett kreditinstitut som står under offentlig tillsyn har beviljat för räntan på studielånet, dröjsmålsräntan samt de godtagbara kostnaderna för uppsägning av lånet.

31 §

Landskapsborgens giltighet och kapitalisering av ränta

En landskapsborgen gäller i högst 30 år från det att den första låneutbetalningen lyftes. Ett villkor för att landskapsborgen skall vara i kraft är att kreditinstitutet halvårsvis under de terminer som berättigar till studielån samt en termin närmast efter en sådan termin till lånekapitalet lägger de räntor som förfaller till betalning under halvåret till den del räntan överstiger en procent av lånekapitalet.

Låntagaren betalar den del av räntan som enligt 1 mom. inte skall fogas till lånekapitalet. Om det räntebelopp som låntagaren skall betala är mindre än 15 euro, läggs dock hela den ränta som förfaller till betalning till lånekapitalet. De regelbundna räntebetalningsdagarna är den 15 december och den 15 juni.

32 §

Preskription av borgen

På landskapsborgen för studielån tillämpas inte vad som i 19 § 3 mom. lagen om borgen och tredjemanspant (FFS 361/1999) föreskrivs om preskription av en borgensförbindelse. Bestämmelserna i lagens 19 § 1 mom. tillämpas inte på lån enligt denna lag till den del det är fråga om amorteringar av dem.

33 §

Yrkande på återbetalning av lån

Om en låntagare har försummat att betala ränta eller amortering och minst tre månader har förflutit sedan förfalldagen, har kreditinstitutet rätt att yrka att lånet genast betalas tillbaka i sin helhet. Kreditinstitutet skall i

sådant fall meddela arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten minst en månad före den dag lånet sägs upp.

Studielån som av landskapsmedel betalats till kreditinstitut jämte ränta skall efterskänkas om låntagaren avlidit. Studielånet skall anses vara förfallet till betalning i sin helhet om kreditinstitutet i sådant fall framställer ett yrkande om betalning av landskapsmedel till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten.

34 §

Återkrav av borgensfordran

En borgensfordran som grundar sig på landskapsborgen för ett studielån samt den ränta som med stöd av denna lag uppbärs på borgensfordran får utan dom eller beslut utsökas hos låntagaren i enlighet med bestämmelserna i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsokningsväg (FFS 367/1961). Bestämmelserna om preskription av fordringar i nämnda lag gäller dock inte den regressrätt som landskapet har enligt detta moment.

Vid återkrav kan arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten bevilja betalningstid eller tillgripa andra betalningsarrangemang om det med hänsyn till låntagarens betalningsförmåga finns grundad anledning till detta eller om det därigenom kan säkerställas att den kvarstående skulden återbetalas.

35 §

Preskription av borgensfordran

En borgensfordran preskriberas fem år efter det att landskapet betalat ut studielånet till ett kreditinstitut efter att arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten beviljat landskapsborgen om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en borgensfordran avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 §§ lagen om preskription av skulder. Från avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

36 §

Beviljande av betalningsbefrielse

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kan bevilja befrielse från betalning av en borgensfordran som grundar sig på landskapsborgen för ett studielån samt räntorna på fordran om låntagaren har avlidit.

Befrielse från betalning kan också beviljas om låntagaren är varaktigt arbetsoförmögen eller om han eller hon har varit arbetsoförmögen sammanlagt minst fem år och återkrav med hänsyn till hans eller hennes ekonomiska omständigheter och andra förhållanden anses vara

oskäligt.

Av särskilda skäl kan partiell betalningsbefrielse beviljas om låntagarens ekonomiska förhållanden har försvagats av långvarig arbetslöshet, sjukdom eller annat motsvarande skäl så att återkrav av hela lånet anses vara oskäligt.

37 §

Ränta på borgensfordran

På landskapets hela borgensfordran på grund av landskapsborgen för studielån skall låntagaren betala den årliga räntan nio procent.

6 kap. Särskilda stadganden

38 §

Landskapets betalning av ränta

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten betalar förfallna räntor till kreditinstitutet på grund av studielån till låntagaren efter slutförda studier och avlagd examen om de villkor som anges i denna paragraf är uppfyllda. Låntagaren skall

a) ha varit arbetslös under de fyra senaste månaderna som föregår den sista räntebetalningsdagen och ha varit arbetslös minst 60 dagar under denna tid samt får högst ha 760 euro per månad i bruttoinkomst, dock så att för låntagare som har vårdnad om barn som inte fyllt 18 år höjs nämnda belopp med 120 euro för varje barn,

b) under den månad som räntan förfaller till betalning ha fått moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (FFS 1224/2004) för minst 24 vardagar och inte ha fått studiestöd under den termin då räntan förfaller till betalning eller

c) under de sex månader som föregått den dag räntan förfaller till betalning ha fått moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen för minst 50 vardagar och inte ha fått studiestöd under den termin då räntan förfaller till betalning.

Om modern och fadern samtidigt har rätt till moderskapspenning, faderskapspenning, föräldrapenning eller motsvarande förmån under den månad räntan förfaller till betalning betalas endast förfallna räntor för moderns studielån.

Arbetsmarknads- och studiestödsmyndigheten betalar inte ränta som avses i 1 mom. b) och c) punkten om det före ingången av den månad då räntan förfaller till betalning förflutit mer än 12 månader sedan den månad då personen senast fått studiepenning, vuxenstudiepenning eller bostadstillägg.

Betalningen av räntor som avses i 1 mom. sker utan återbetalningsskyldighet för låntagaren.

39 §

Ansökan om landskapets betalning av ränta

Ansökan om räntestöd skall sändas till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten senast under de två närmaste månaderna efter den månad då räntan normalt förfaller till betalning.

Till ansökan skall bifogas en utredning över den ränta som kreditinstitutet kräver eller ett verifikat i original över den ränta som redan har betalats.

I räntestöd betalas den ränta som förfallit till betalning och aviseringskostnaderna. I räntestöd betalas inte dröjsmålsränta till följd av en försenad räntebetalning.

40 §

Utmättnings- och överföringsförbud

Studiepenning, vuxenstudiepenning, bostadstillägg och studielån får inte utmätas.

Ett avtal om överföring av en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

41 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har fattat med stöd av denna lag kan inom 30 dagar, räknat från den dag beslutet delgavs vederbörande, skriftligen begära rättelse hos arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten. I rättelseyrkandet, som läggs till grund för myndighetens prövning, skall anges vilket beslut som önskas rättat och de omständigheter som rättelseyrkandet grundar sig på. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

Beslut anses delgivet vederbörande, om inte annat visas, den sjunde dagen efter den dag då beslutet inlämnats för postbefordran under den adress sökanden har uppgivit.

Beslut som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har fattat med anledning av ett rättelseyrkande får överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol.

42 §

Ikraftträdelsebestämmelse

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2006 och skall tillämpas på studiestöd för studier som sker efter den 31 juli 2006.

Genom ikraftträdandet av denna lag upphävs landskapslagen (1995:94) om studiestöd och landskapsförordningen (1995:98) om studiestöd, dock så att rättigheter och skyldigheter

som uppkommit med stöd av lagarna skall fortsätta att gälla.

Om en studerande den 1 augusti 2006 har uppburit studiestöd för högskolestudier, är 5 § 1 mom. landskapslag (1995:94) om studiestöd tillämplig på honom eller henne såvitt avser högskolestudier.

I samtliga fall skall de belopp som anges i denna lag utbetalas efter ikraftträdandet.

Lagen tillämpas även på förmåner som betalats utan grund och på fordringar som uppkommit före lagens ikraftträdande. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beak-

tas även tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess även enligt de bestämmelser som gäller när lagen träder i kraft.

Beslut om studiestöd enligt denna lag får fattas före lagens ikraftträdande.

Åtgärder som lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Mariehamn den 22 juni 2006

ROGER NORDLUND
lantråd

Camilla Gunell
föredragande ledamot

